

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Vredja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 27. — ŠTEV. 27.

NEW YORK, THURSDAY, FEBRUARY 1, 1934. — ČETRTAK, 1. FEBRUARJA 1934

VOLUME XLII. — LETNIK XLII.

PREDSEDNIK PROGLASIL NOVO VREDNOST DOLARJA

ROOSEVELT JE DOLOČIL NAJZNAŠA V MEDNARODNI TRGOVINI CENA ZA UNČO ZLATA 35 DOLARJEV

Vlada je s posrečeno Rooseveltovo potezo profitirala tri milijarde v zlatu. — Svojo zgodovinsko proklamacijo je izdal predsednik včeraj popoldne ob treh. — Novi zlati certifikati so postavno plačilno sredstvo. — Poslanska zbornica je sprejela predlogo za ojačenje mornarice.

Predsednik Roosevelt je izdal danes popoldne ob treh proklamacijo, s katero je določil, naj znaša vrednost dolarja devetinpetdeset odstotkov prejšnje zlate veljave. Proklamacija nadalje določa, naj znaša cena unče zlata v mednarodni trgovini petintrideset dolarjev.

Soglasno s predlogo, ki jo je predsednik včeraj podpisal ter je s tem postala zakon, se je mogoče posluževati zlata edinole v mednarodnem plačilnem prometu. Ker je vlada zaplenila vse zlato, služi ta kovina le kot kritje denarne veljave ter je v lasti državne zakladnice.

Državna zakladnica je imela včeraj ob treh popoldne za štiri tisoč milijonov dolarjev zlata več. V to je všteto tudi zlato, predstavljajoče vrednost treh tisoč štiristo milijonov dolarjev, ki se je nahajalo v zveznih rezervnih bankah.

Več kot polovica tega zlata bo uporabljenega za stabilizacijski fond.

Ker je po novih določbah zopet mogoče izvažati zlato in sicer za okrepitev vrednosti dolarja, so finančni krogi mnenja, da je obnovljen zlati standard v mednarodnem plačilnem prometu.

Za mednarodni promet bodo izdani posebni zlati certifikati, glede katerih se pa še ne ve, če bodo zamenjani v bankovce ali ne.

Po mnenju finančnih izvedencev se bodo vsled povišanja cene zlata tudi cene blagu in vsem predmetom znatno narasle, kar je bil že od začetka cilj Rooseveltove gospodarske politike.

WASHINGTON, D. C., 31. januarja. — Znani republikanec Ogden L. Mills je bil pred kratkim precej ostro napadel predsednikovo gospodarsko politiko, včeraj je pa na njegove napade odgovoril glavni zagovornik Rooseveltove administracije, tajnik Roper.

Zavrnil je vse očitke, da si Roosevelt lasti kako diktatorsko oblast in očital republikancem nedoslednost, ker napadajo predsednika, dočim niso sami imeli v zadnjih letih nikakega konkretnega načrta za izboljšanje ameriškega gospodarstva.

WASHINGTON, D. C., 31. januarja. — Med ozračjem vojne in vpada je poslanska zbornica sprejela predlogo kongresnika Vinsona, da Združene države zgrade bojne ladje do polne moči, kakor jo določa mornariška pogodba. Za zgradbo bojnih ladij je določenih \$475,000,000.

Ta predloga pa tudi vključuje zgradbo 1184 novih aeroplanov, za katere je določenih \$95,000,000.

Nekaj ur pozneje, ko je poslanska zbornica sprejela Vinsonovo predlogo, je tudi senatni mornariški odbor priporočal slično predlogo senatorja Trammela. Vinsonova predloga določa, da noben privatni podjetnik pri kateremkoli vladnem naročilu ne sme imeti več dobička kot 10 odstotkov.

Vinson je v okrepitev svoje predloge opozarjal, da se je vpliv Združenih držav na Daljnem Istoku zmanjšal, ker se je tudi zmanjšala moč ameriške mornarice.

Kongresnik McGrath je prerokoval, da se bo prihodnja vojna vršila na californijskih vrtovih. — Kongresnik Dockveiller je rekel, da se Japonska ne bi bila upala polastiti Mandžurije, ako bi bila ameriška bojna mornarica pred dvema letoma močna, kot določa mornariška pogodba.

Plačilna lestvica za premogovno industrijo

POTRES V TREH ZAPADNIH DRŽAVAH

Potres je segal od Salt Lake do Californije. — V Nevadi je poškodovanih več poslopij.

Mina, Nev., 31. januarja. — Močan potres je v Mini poškodoval 12 poslopij in sunke je bilo čutili od Salt Lake City, čez Nevada, pa do severne Californije.

Najhušji potres je bil ob 11.24 dopoldne in v eni uri je bilo 30 manjših sunkov, ki so se ponavljali v presledku nekaj minut.

Sole so takoj izpraznili in otroci so ostali na prostem. O človeških žrtvah ni nikakih poročil. Palace Garage poslopje je bilo zelo poškodovano in tudi trgovine so mnogo trpele. Blago je padalo na tla in s hiš so se zrušili dimniki.

Profesor v seizmografskem zavodu na californijskem vseučilišču Percy Byerly je rekel, da je bilo središče potresa oddaljeno od Berkeley okoli 300 milj.

V Salt Lake City so stanovalci v višjih nadstropjih čutili potres, ki pa ni napravil nikake škode.

V Sacramento, Cal., so se tresle hiše in v državnem kapitolu so se majale svetilke na stropih.

Četudi poročila ne omenjajo nikake škode, vendar so čutili potres v Bakersfield, Modesto, Porterville in Fresno, kjer je ropotala kuhinjska posoda in so se slike majale na stenah.

NOV REKORD V STRATOSFERI

Ruski balon Osoaviachim se je dvignil nenapovedan. — Dosegel je višino 20,600 metrov.

Moskva, Rusija, 31. januarja. — Ruski stratosferski balon Osoaviachim se je z nekega kraja blizu Moskve nenapovedan dvignil v zrak.

Ko je bil balon v zraku dve uri in pol so detaleci po radiju sporočili, da so dosegli višino 20 kilometrov.

Balon, ki je znan pod imenom Osoaviachim, je dosegel to višino ob 11.59 dopoldne. Po radiju je bilo naznanjeno, da se bo balon takoj pričel spuščati navzdol. Iz te višine je posadka sporočila, da je toplomer zaznamoval zunaj 49 stopinj pod ničlo, znotraj pa 20 stopinj pod ničlo.

Posadka balona sestoji iz letalcev Pavel Fedosejkin, Andrej Vasenko in Ilija Usiskin.

PENNSYLVANSKA ŽELEZNICA BO ZAPOSILILA 25.000 NOVIH DELAVCEV

Philadelphia, Pa., 30. januarja. — W. W. Atterbury, predsednik Pennsylvania železnice, je sporočil danes, da bo najela družba 25,000 novih delavcev, ki bodo zaposleni najmanj leto dni.

Elektrifikacija proge New York—Washington bo raztegnjena do Wilmingtona.

Nadalje bo družba naročila 7 tisoč tovornih vagonov in 100 lokomotiv.

LADJE VOZIJO NITRATE V AZIJO

12 ladij pelje na Vzhod nitrate za izdelovanje municije. — Najbrže je pošiljatev namenjen na Japonsko.

Washington, D. C., 31. jan. — Kot poroča "Washington Post", več članov Rooseveltovega kabineta razpravlja o tem, da so neznane osebe nemadoma najele 12 ladij za prevoz nitratov iz Čile v neznane dežele.

Kot domnevajo v Washingtonu, so nitrate namenjeni v Rusijo in Japonsko. Vse najete ladje so angleške ali skandinavske in mnoge med njimi so že stade v pristaniščih v raznih krajih sveta.

Vladni agenti poizvedujejo v Norfolk in drugih pristaniščih, da bi izvedeli, kdo je najel te ladje in kam bodo peljale blago.

Veliko množino nitratov izdelujejo v Hopewell, Va. in iz tega mesta je bilo v zadnjih dveh letih več tisoč ton nitratov prepeljanih na Japonsko.

Za tako naglo najetje ladij je samo eno pojasnilo, namreč, da Rusija in Japonska ta veliko naloge izdelujeta municijo.

Mornariški krogi v New Yorku in Norfolk so zaradi teh pošiljatev zelo razburjeni. Na tozadevno vprašanje, kam so nitrate namenjeni, je prišel odgovor iz Norveške: "Podrobnosti neznane".

AVSTRIJA BO VLOŽILA PROTEST

Ženeva, Švica, 31. januarja. — Mednarodni opazovalci, ki so pridrženi k Ligi narodov pričakujejo, da bo Avstrija vložila pri Ligi protest proti Hitlerjevemu napadu na njeno neodvisnost v njegovem govoru ob prički prve obletnice nazijske vlade v Nemčiji.

Avstrijska vlada protestira proti Hitlerjevemu govoru, ker je rekel, da mora Saar brez plebiscita pripasti Nemčiji, takoj nato pa je zahteval, da naj bodočnost Avstrije odloči plebiscit.

Dunaj, Avstrija, 31. januarja. — Podkanceler Emil Fey pravi, da je Hitlerjev govor ista stara šara, katero je bilo slišati že celo leto.

Toda nikakor se ne moremo zaneesti na to, kar pravi Hitler, — je rekel Fey.

Vlada je sklenila, da bi bila vsaka kritika njegovega odgovora odveč.

ŽENA UBILA PRINCA

Berlin, Nemčija, 31. januarja. — Maščevanje žene, katero je zavgel velja ruskega princa Pavla Beresovskega življenje in pomeni konec Beresovskijeve rodovine.

Starše in štiri brate princa Pavla so boljševiki pomorili leta 1917. Nek kmec je tedaj Pavla skrivaj pripeljal na Romunsko, kjer je opravljal različna dela ter se je zaljubil v ženo nekega romunskega plemiča.

Paul jo je pregovoril, da se je ločila od svojega moža in poročila njega. Njeno premoženje pa je pošlo in z njim prinčeva ljubezen. Princ je namrečeval poročiti neko drugo žensko, vsled česar ga je njegova žena ustrelila.

Ničesar nimam obžalovati, — je rekla, ko je bila aretirana.

HITLER JE ZA EDINSTVO MED NARODI

Državni zbor se je sestel v operi. — Nemčija se mora otresti jarma versailske pogodbe. — Monarhije ne bo več.

Berlin, Nemčija, 31. januarja. — Kanceler Adolf Hitler je stopil pred svet s prošnjo za mednarodno enakost tretjega carstva, katero je ustanovil pred enim letom.

Hitler je stal pred državnim zborom v Kroll operi in svečano izjavil, da Nemčija ne bo več dolgo od svojega cilja. Zahteval je, da je Nemčiji dovoljeno, da vrže od sebe breme versailskega miru in da se vrne k družini narodov brez znakov ponižanja, ki je sledilo porazu v svetovni vojni.

Objubil je, da monarhija ne bo nikdar obnovljena v Nemčiji ter je s tem podrl upanje hohenzolenskih princiev, ki so ga podpirali.

Ne glede na zgodovinske zasluge vladarjev, obnovitev monarhije je izven vprašanja, — je rekel Hitler.

Skoro ob istem času je pruski ministrski predsednik general Hermann Goering s svojim pismom na notranjega ministra Wilhelma Fricka priporočal razpustitev vseh monarhističnih organizacij, posebno med mladino.

Hitler je sklical državni zbor na dan prve obletnice nazijske vlade v splošnem je bil njegov govor spravljen. Izjavil je, da želi Nemčija mir in da bo vsaka vojna kjerkoli, pogubotna za tako zmešan svet.

Apostel nazijskih načel je rekel, da Nemčija ne namerava napasti Avstrije. Govoril je skoro dve uri in z ozirom na odnose z drugimi državami je kazal posebno spravljenost s Poljsko in Rusijo.

Zagovarjal je tudi nanovo vplajano sterilizacijo, ki je zadela ob tako velik odpor doma in v drugih državah.

Sterilizacijo bomo preklicali, — je rekel Hitler, — ako bo cerkev skrbela za dedno slaboumnost pohabljenec.

LINDBERGHOVA ŽENA OD- LIKOVANA

Washington, D. C., 30. jan. — Narodna Zemljepisna Družba je izrekla danes Mrs. Annie Morrow Lindbergh, ženi znanega letalca priznanje za zasluge, ki si jih je pridobila kot telegrafistka in pomožna pilotinja. Počeljena ji je bila tudi častna kolajna.

ŠTIRI OSEBE ZGORELE

Washington, D. C., 30. jan. — V East Riverdale, Md., je danes zgorel neki bungalov, v katerem so se nahajale štiri osebe, oče, mati in dva otroka. Vsi štiri so zgoreli.

GOERING NE BO ODSTOPIL

Berlin, Nemčija, 30. januarja. — Pruski ministrski predsednik general Hermann Goering, je danes odločno zanikal govorice, da namerava odstopiti.

ŠTRAJK KOPAČEV TRDEGA PREMOGA SE BO RAZŠIRIL

INDIANAPOLIS, Ind., 31. januarja. — United Mine Workers of America so sklenili na današnji seji konvencije, da bodo pooblastili svoje uradnike, naj pri pogajanjih glede nove plačilne lestvice zahtevajo petdnevni delovni teden in šesturni delovnik. Zavzamejo naj se tudi za višje plače.

INSULL BO SMEL OSTATI NA GRŠKEM

Zdravniki so dognali, da ima sladkorno bolezen. Dovoljenje mu je podaljšano za deset let.

Atena, Grška, 31. januarja. — Z ozirom na Insullovo prošnjo, da je bolan in ne more odpotovati iz dežele, mu je grška vlada podaljšala dovoljenje, za bivanje za deset dni. Dovoljenje za bivanje bi mu poteklo v snedo opolnoči in vlada je zahtevala, da do tedaj odpotuje iz dežele.

Bivši čilski milijonar, čegar izročitev so Združene države dvakrat zamenjale, je dobil podaljšano dovoljenje, ko so ga državni zdravniki preiskali in o tem poročali ministrskemu predsedniku, in notranjemu ministru. Insulla sta preiskala dva zdravnika in dognala, da ni njegovo srce moglo zdržati potovanja, toda sta tudi dognala, da ima sladkorno bolezen.

Vlada pa bo najbrže odredila, da se Insull prepelje v kak sanatorij izven Aten. Glavni sanatoriji na Grškem so Pellon bojnišnica v Volu, v Tesaliji, drugi blizu gore Pellon in tretji na otoku Mitilene.

Vsled vladnega podajšanja so trije Insullovi zagovorniki odstopili.

SAMOMOR NA POLICIJSKI STRAŽNICI

Philadelphia, Pa., 30. januarja. — Dnes so našli vs plinom napolnjeni kuhinji neke policijske stražnice 62-letno vdovo Margaret Cripps mrtvo. Mrs. Cripps je bila svojočasno policijska matrona.

HUDA VROČINA V ARGENTINI

Buenos Aires, Argentina, 31. januarja. — Po celi Argentini vlada huda vročina. V Buenos Aires je bilo v senci 103 stopinje vročine, v Mendoza 116, v Villa Mercedes pa 113 stopinj.

POMILOSTITEV AMERIKANECV

Madrid, Španija, 31. januarja. — Majorke prihaja poročilo, da štirje Amerikanci, ki so bili obsojeni na zapor zaradi napada na španskega orožnika, dostojno za držve v zapor, vsled česar jih bo španska vlada izpustila.

Najvišje vojaško sodišče, ki je obsodilo vse štiri, je naprosilo oblasti v Palmi za sporočilo glede njihovega obnašanja in odgovor je bil za nje zelo ugoden.

Uradniki se bodo postavili na stališče NRA pravičnikov ter skušali na ta način dobiti najbolj ugodne pogodbe.

Organizacija ima svojo konvencijo vsaki dve leti. Prihodnja konvencija se bo vršila v Washington, D. C.

Dne 12. februarja se bodo sestali zastopniki premogarjev v zastopniki premogovnih baronov v Washingtonu ter se skušali sporazumeti glede nove plačilne lestvice, ki bo merodajna za industrijo mehklega premoga.

Glede plač za kopače trdega premoga na konvenciji niso razpravljali, ker je njihova plačilna lestvica veljavna še do leta 1936.

Wilkesbarre, Pa., 31. januarja. — Vstaška organizacija, United Anthracite of Pennsylvania, čije člani stavkajo v Luzerne in Lackawanna premogovnem okrožju, izjavlja, da se bo štrajk že prihodnji teden razširil tudi na druge okraje.

Organizacija je naprosila delavski urad v Washingtonu, naj pošlje v okraj bolj pravično razsodiščno komisijo kot je sedanja.

RAZPRAVA O MAJNERSKIH PLAČAH

Indianapolis, Ind., 31. januarja. — Konvencija United Mine Workers of America je pričela razpravljati o premogarskih plačah in delovnem času, ker po mnenju delegatov plače, ki jih določa NRA pravičnik, niso zadostne.

Delegati upajo, da bodo mogli zvišati dosedanje plačilno lestvico saj za \$1.

BREMER SE VEDNO UJET

San Francisco, Cal., 31. jan. — Policija išče nekega moža, ki "izgleda kot tujec", ko je Mrs. S. S. Ritchie, žena zobozdravnika, izpovedala policiji, da jo je nek nepoznan mož naprosil, da je napisala naslov na pismo na ime Adolph Bremer, banka, St. Paul, Minn.

Mrs. Ritchie pravi da je bila v hotel St. Francis, ko jo je neznanec prosil, ako bi hotela zanj napisati naslov. Iz nekega časopisa je iztrgal kos papirja ter ji je prebral ime bankirja.

JAPONCI BLIZU RUSKI MEJI

Tokio, Japonska, 31. januarja. — Neko poročilo iz Hsinkinga naznaja, da se japonska infanterija skupno z mamonkiansko pomožno armado bliža sovjetski meji.

Poročilo, katero prinaša japonska časnikarska agencija Rengo, pravi, da so v tem zapopadeni močni vojaški oddelki v vzhodni provinci Kirin.

Vojno ministrstvo zatrjuje, da to premikanje vojaštva ni v nikakoli zvezi z rusko-japonskim položajem Vojaštvo je bilo samo poslano proti roparjem.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

JANKO KAČ:

ZELODČNA GRENCICA

Res, čudna reč je zelodčje. Že krog zdravnika se suče pretežni del skrta in zahtev človeškega rodu, da ne govorimo o nenastitih živalskih želodčih, ki so nekje edine žarišče vsega živalskega hotenja. Sodim pa, da smo v tem živalim hudo krivini in prikradujemo po svoji pameti njihovo, kakor smo prilepili celo same, na očen nebeskem sivo brado. — Res, svojeglav stanovalec našega telesa je zelodčje. Če se mu zametli, ti pa sam Bog stoj na strani. Ni ga namreč hujšega tirana od bolnega zelodča. Neroni, Kaligule ali celo najspretnejši španski inkvizitorji, ko solnčni prah ste pred njim! Čudno se zli človeku, da se doslej nikjer niso mučitelji sklenili z njim pogodbe. Zelodče pokvarite grešnik, bi izrekel sodnik obsodbo in že bi tožil in tugoval razbojnik, ki je ubijal ljudi kakor zajce, ter skesano obdelal poboljšanje. Koliko bi prečital na hrani po ječah v današnji krizi s takšno kaznijo! In prav nverjen sem, da bi postali zločinci bolj redki, kakor so danes poštenjaki. Jasnno je, da so visoko v čisti središču, ki potolažijo in uspevajo takšnega pobesnela sta, navela našega telesa. Ni jih malo, najpogostje pa je odkril moj prijatelj Petruha.

Petruha! Saj ga vendar poznate. Popoln vegetarijane je: poleg solate in kruha ne je ničesar, pije pa samo še — mleko, mislite, kaj ne! Teža ne! Slabo ga potem poznate. Kri pije... Bog nas varuj in našo deo. Oh, kako ste čudni, saj ne človeške, lepo vam prosim. — Hvali, to se pravi, sok ene same rastline — vinske trte.

Dolga leta sta dobro orala. Petruha in njegov zelodčje namreč. — Oči dan — v jeseni neke je bilo — pa je prišel k meni navsezgodaj Petruha. Debele krage so mu visle na čelu in ves vsinjev je bil njegov kož z mlačno namazani nos.

"Kje ste ga pa spet?" sem mu segel z razumevalnim sočutjem v oko.

"Pejd no pejd!" se je nakrenil v sto gub Petruha tako dobro dušni obraz. "Ni, prav nič ga nisimo, holan sem."

"Kaj pa ti je, ubože?" sem ga obzirno poslušal tja za toplo peč. "Pa ne da bi se bil morda z gobami zastrupil? Ali pa te je morda samo strah, če se je nisi..."

"Saj vendar nisem histerična ženska!" je jezo bevsnil name. "Stomak in se ves zvil. Nove potne krage so zalesketale kakor debeli biseri na njegovem, od bolečin razžarjenem licu."

"Morda si samo kolera nalezla..." Po zadnjih poplavih jo je gotovo tudi k nam zaneslo. Kar v bolnišnico se zategnil, dokler je ne čas, da bo umrl, kakor se spodobi, sem ga prijateljsko tolažil in ho-dil.

"Zelodče se mi je začel puntati," je Petruha komaj stisnil izza škle, petajojih zob.

"Zelodče!" sem važno zategnil. "Da, da, marsikoga je že spravil v pregrojni grob. Posebno v tvoji letih..."

"Na raka misliš!" je vzdiknil bolnik in so se mu izboljšile oči kakor obsojenec, ko zagleda vislice.

Skomignil sem z rameni: "Vse se pripeti živemu človeku, ko mu leže že šesti križ na pleča. Na godnjaj, temveč včas se v usodo in mirno leži na operacijsko mizo. Če ni več pomoči, bo vsaj umrl v prijetni zavesti, da je zdravniška ve-da že pred tvojo smrtjo dogledala, za kakšno boleznijo si umrl, in se ne bo šele profesor Jamez jezil nad napuščno diagnozo."

"Tolažbo in operacijska dela prihrani kar zase, ti padarski dezerter!" se je rešno razhudil name tako pohlevni Petruha in nadaljeval, pozabivši vse želodčne boleci-ne: "Poznal sem znamenitega kirurga, ki je vlijudno, ne da bi trenul z očesom, prav zgovorno vabil bolnike na belo mizo. Ko se je sam s svojim zelodčem skregal, je bil pa ves gluh za blage nasvete tova-

ZELODČNA GRENCICA

rišev, da bi lezel na isti prostor, če se bo že naveličal tudi moj zelodčje kuje. Prav je imel in še danes hodi vesel in rejen s celim trebuhom med nami. Morda imaš tudi ti kakšno nadomestilo za nož v zalogi?"

"To bi bil vendar lahko že kar od kraja povedal," sem segel v omarico in mu natočil šlice zlaturnenega zdravila. "Kaj obudi!"

"Phh —" se je stresel Petruha in nakrenil obraz. "Kakor ludičovo olje je."

"Že za nekaj dinarjev dobiš v lekarni celo stekleničico takšnega zdravila," sem mu razlagal. "Eno-čianov evot zahtevaj! Ta je za zelodče kakor balzam za rane. Ti, ki imaš vedno kaj žganega doma, lahko kar sam nauraviš zdravilo, ki ti utrdi zelodče, da boš prihodnje po-terje na našem celostojnem Pra-tru žeblo in glazevino jedel. Encija-novih kohenin kupi in jih namoči v žganje: vsakega polovico. Najboljše zdravilo je seveda iz svežih korenin. Sedajle na jesen so naj-bolj močne. Morda imaš koga, ki ti jih nakopije v planini?"

"Sam jih pojdem kopati!" je vzdiknil Petruha in vedro pristavi-l: "Kakor od samega božjega

žegna gre toplo po teh tvojih čudo-vitih zdravilih po vsem životu, da kar ne čutim več nobene bolečine. Še ta teden pojdem in si nakopam encijanovih korenin," mi je sti-snil ozdravljence hvaležno roko.

"Pa poznaš, kakšno perje ima encijan?" sem na lahno podvomil.

"Odlično sem imel v botaniki pa hribovec sem, kaj bi ne bila samota, da bi ne poznal encija-na?" se je pobahal Petruha in spet je bila zadovoljnost razlita po nje-govem obrazu kakor na luninem sepiu takrat, ko ga je opeval se-stradan v zimski noči tam gori ne-kje na Finskem in želel, da bi po-slal hleb šira.

Dohet mase je minil, ko so mi stredi dela sporočili, da leži Petruha v bolnišnici napel nezavesten in da ni ne vidi, pač pa bljuva brez prestanka. Gospodinja ga je našla, ko sem prišel v bolnišni-co: "Nič ni več govoril, le na tele korenine je kazal." Poblizo sem pogledal in videl, da so bile čmeri-kove korenine. Zla slutnja me je obšla, da sem planil k njegovi po-stelji.

"Mu je že malo odleglo," je de-jala sestra. Tedajci pa je tudi Pe-

truha! Saj ga vendar pozna-te. Popoln vegetarijane je: poleg solate in kruha ne je ničesar, pije pa samo še — mleko, mislite, kaj ne! Teža ne! Slabo ga potem poznate. Kri pije... Bog nas varuj in našo deo. Oh, kako ste čudni, saj ne človeške, lepo vam prosim. — Hvali, to se pravi, sok ene same rastline — vinske trte.

Dolga leta sta dobro orala. Petruha in njegov zelodčje namreč. — Oči dan — v jeseni neke je bilo — pa je prišel k meni navsezgodaj Petruha. Debele krage so mu visle na čelu in ves vsinjev je bil njegov kož z mlačno namazani nos.

"Kje ste ga pa spet?" sem mu segel z razumevalnim sočutjem v oko.

"Pejd no pejd!" se je nakrenil v sto gub Petruha tako dobro dušni obraz. "Ni, prav nič ga nisimo, holan sem."

"Kaj pa ti je, ubože?" sem ga obzirno poslušal tja za toplo peč. "Pa ne da bi se bil morda z gobami zastrupil? Ali pa te je morda samo strah, če se je nisi..."

"Saj vendar nisem histerična ženska!" je jezo bevsnil name. "Stomak in se ves zvil. Nove potne krage so zalesketale kakor debeli biseri na njegovem, od bolečin razžarjenem licu."

"Morda si samo kolera nalezla..." Po zadnjih poplavih jo je gotovo tudi k nam zaneslo. Kar v bolnišnico se zategnil, dokler je ne čas, da bo umrl, kakor se spodobi, sem ga prijateljsko tolažil in ho-dil.

"Zelodče se mi je začel puntati," je Petruha komaj stisnil izza škle, petajojih zob.

"Zelodče!" sem važno zategnil. "Da, da, marsikoga je že spravil v pregrojni grob. Posebno v tvoji letih..."

"Na raka misliš!" je vzdiknil bolnik in so se mu izboljšile oči kakor obsojenec, ko zagleda vislice.

Skomignil sem z rameni: "Vse se pripeti živemu človeku, ko mu leže že šesti križ na pleča. Na godnjaj, temveč včas se v usodo in mirno leži na operacijsko mizo. Če ni več pomoči, bo vsaj umrl v prijetni zavesti, da je zdravniška ve-da že pred tvojo smrtjo dogledala, za kakšno boleznijo si umrl, in se ne bo šele profesor Jamez jezil nad napuščno diagnozo."

"Tolažbo in operacijska dela prihrani kar zase, ti padarski dezerter!" se je rešno razhudil name tako pohlevni Petruha in nadaljeval, pozabivši vse želodčne boleci-ne: "Poznal sem znamenitega kirurga, ki je vlijudno, ne da bi trenul z očesom, prav zgovorno vabil bolnike na belo mizo. Ko se je sam s svojim zelodčem skregal, je bil pa ves gluh za blage nasvete tova-

truha odprl oči in se bridko na-smehnil: "Ne bo šile."

"Kaj si ti nakopal tistile enci-ja-n?" sem ga skrbno vprašal. po-kazavši na čmerikove korenine na mizi.

"Lastnoročno! Danes bi bilo pa prav zares po meni, da nisem imel te po tvojem receptu pripravljene encijanove zelodčne grenčice," me je hvaležno gledal bolnik.

"Boga hvali in svoj zdravi želo-dčje, Petruha, da si se med živi-mi," sem mu dejal. "Saj si vendar nakopal in si namočil čmerike na-mesto encijana."

"Ni mogoče! Malo veliko se mi je res zdelo perje, toda je pač do-bra zemlja, sem sodil," je priznal Petruha in kakor sam zase pristal: "Pa odlično sem imel v bota-niki..."

"Pač nov dokaz, da šola nima nikakšnega opravlja z živim življe-njem," sem vzdiknil in važno pri-pomnil: "Laik naj bo kakor dober strok: zdravnik naj posluša za bo-lezen, po zdravila pa naj hodi v apoteko."

Petruha je lepo ozdravel in je obhajal te dni brez lupja zdrav in za važno izkušnjo bogatejši svoj 55. rojstni dan. Če se bo ravnal po naukih te hude izkušnje, bo sebi in nam v veselje obhajal še mar-sikaj jubilej.

Samomori, smrtna nesreče in požari.

V območju celjske policije so bili lani izvršeni 4 samomori. — Smrtno so se ponesrečili 3 osebe, gorelo pa je štirikrat.

SPREMENBA V ETRU

Te dni se je izvršila že dolgo napovedana sprememba v carstvu brezzičnih valov: vse ali skoraj vse evropske oddajne postaje so spremenile svoje valovne dolžine v skladu s sklepi zadnje konfe-rence v Lucernu.

Marsikdo si je mislil, da se bo ta sprememba izvršila v največji-mi težavami in mnogi so napove-dovali, da bo imela za posledico še dosti večjo zmedo in sprejema-nju in ločitvi posameznih postaj nego doslej.

Definitivne sodbje se ni mogoče izreči, ker še niso znani vsi rezul-tati kontrolne službe, ki so jo or-ganizirali za poskusno oddajanje z novimi valovnimi dolžinami. Vsekako pa se je stvar izvršila veliko bolj preprosto in neznani-vo, nego so si predstavljali nepo-učeni ljudje.

Ker posamezno postaja sama ne more natančno kontrolirati, da li oddaja s predpisano valovno dolži-no, so določili šest kontrolnih pos-taj v Bruslju, Berlinu, Pragi, Helsinkih, Stockholm in Sestu Calende), da bi sprejemali ob do-ločenem času oddaje postaj v svo-jem ozjem območju. Jugoslovans-ke postaje so bile podrejane na pr. postaji v Sestu Calende. V no-či od sobote na nedeljo in od ne-delje na ponedeljek so se vršili poskusi. Vsaka postaja je bila dolžna, da se oglasi v domete-nem redu s svojo karakteristično skladno s ploščo (volček korvencio-ital.) ter jo oddaja pet minut na novem valu. Kontrolna postaja je to sprejemala in ugotavljala, da li je val pravi. Rezultat svojega opazovanja je sporočila oddajni postaji, ki je moral val toliko ča-sa spreminjati in popravljati, da je zadela pravo dolžino — če je ni zadela je pri prvem prenosu. V bistvu torej zelo utrudljiva in dolgačasna zadeva, ki jo je zara-di pozne ure gotovo zasledovalo tudi le prav malo ljudi.

Nova razdelitev valovnih dol-žin je bila potrebna, ker se je ve-čjina postaj v zadnjih letih zelo o-jacila in je tudi znatno števil-ovnih postaj delalo označujočo v-etrno. Z aparati starejšega tipa je bilo sploh že nemogoče ločiti dve postaji z bližnjimi valovnimi dol-žinami, zlasti če sami nista bili daleč narazen. Novi načrt je vse to upošteval in bo poslušalec pre-težno gotovo zadovoljil.

Ugotno se pa ta stvar po da-našnjem stanu brezzične tehnike itak ne da rešiti. Šibki aparati in aparati starejšega tipa bodo ved-no v škodi, dokim je bilo mogoče z najmodernejšimi aparaturni prav dobro ločiti posamezne po-staje že prej in jih bo sedaj tem lažje. Poslušalec bo moral pri-iskanja kakšne postaje uposte-vati seveda njeno novo valovno dolžino in bo nekaj časa imel o-pravka s studiranjem novega va-lovnega načrta. Če ima aparat s skalo, pri kateri so posamezne va-lovne dolžine označene tudi z ime-ni postaj, mu bo pomoč kaj lah-ka. Nabaviti si mora preprosto novo skalo z novimi označbami.

Ugotno se pa ta stvar po da-našnjem stanu brezzične tehnike itak ne da rešiti. Šibki aparati in aparati starejšega tipa bodo ved-no v škodi, dokim je bilo mogoče z najmodernejšimi aparaturni prav dobro ločiti posamezne po-staje že prej in jih bo sedaj tem lažje. Poslušalec bo moral pri-iskanja kakšne postaje uposte-vati seveda njeno novo valovno dolžino in bo nekaj časa imel o-pravka s studiranjem novega va-lovnega načrta. Če ima aparat s skalo, pri kateri so posamezne va-lovne dolžine označene tudi z ime-ni postaj, mu bo pomoč kaj lah-ka. Nabaviti si mora preprosto novo skalo z novimi označbami.

Ugotno se pa ta stvar po da-našnjem stanu brezzične tehnike itak ne da rešiti. Šibki aparati in aparati starejšega tipa bodo ved-no v škodi, dokim je bilo mogoče z najmodernejšimi aparaturni prav dobro ločiti posamezne po-staje že prej in jih bo sedaj tem lažje. Poslušalec bo moral pri-iskanja kakšne postaje uposte-vati seveda njeno novo valovno dolžino in bo nekaj časa imel o-pravka s studiranjem novega va-lovnega načrta. Če ima aparat s skalo, pri kateri so posamezne va-lovne dolžine označene tudi z ime-ni postaj, mu bo pomoč kaj lah-ka. Nabaviti si mora preprosto novo skalo z novimi označbami.

Ugotno se pa ta stvar po da-našnjem stanu brezzične tehnike itak ne da rešiti. Šibki aparati in aparati starejšega tipa bodo ved-no v škodi, dokim je bilo mogoče z najmodernejšimi aparaturni prav dobro ločiti posamezne po-staje že prej in jih bo sedaj tem lažje. Poslušalec bo moral pri-iskanja kakšne postaje uposte-vati seveda njeno novo valovno dolžino in bo nekaj časa imel o-pravka s studiranjem novega va-lovnega načrta. Če ima aparat s skalo, pri kateri so posamezne va-lovne dolžine označene tudi z ime-ni postaj, mu bo pomoč kaj lah-ka. Nabaviti si mora preprosto novo skalo z novimi označbami.

Ugotno se pa ta stvar po da-našnjem stanu brezzične tehnike itak ne da rešiti. Šibki aparati in aparati starejšega tipa bodo ved-no v škodi, dokim je bilo mogoče z najmodernejšimi aparaturni prav dobro ločiti posamezne po-staje že prej in jih bo sedaj tem lažje. Poslušalec bo moral pri-iskanja kakšne postaje uposte-vati seveda njeno novo valovno dolžino in bo nekaj časa imel o-pravka s studiranjem novega va-lovnega načrta. Če ima aparat s skalo, pri kateri so posamezne va-lovne dolžine označene tudi z ime-ni postaj, mu bo pomoč kaj lah-ka. Nabaviti si mora preprosto novo skalo z novimi označbami.

Ugotno se pa ta stvar po da-našnjem stanu brezzične tehnike itak ne da rešiti. Šibki aparati in aparati starejšega tipa bodo ved-no v škodi, dokim je bilo mogoče z najmodernejšimi aparaturni prav dobro ločiti posamezne po-staje že prej in jih bo sedaj tem lažje. Poslušalec bo moral pri-iskanja kakšne postaje uposte-vati seveda njeno novo valovno dolžino in bo nekaj časa imel o-pravka s studiranjem novega va-lovnega načrta. Če ima aparat s skalo, pri kateri so posamezne va-lovne dolžine označene tudi z ime-ni postaj, mu bo pomoč kaj lah-ka. Nabaviti si mora preprosto novo skalo z novimi označbami.

Ugotno se pa ta stvar po da-našnjem stanu brezzične tehnike itak ne da rešiti. Šibki aparati in aparati starejšega tipa bodo ved-no v škodi, dokim je bilo mogoče z najmodernejšimi aparaturni prav dobro ločiti posamezne po-staje že prej in jih bo sedaj tem lažje. Poslušalec bo moral pri-iskanja kakšne postaje uposte-vati seveda njeno novo valovno dolžino in bo nekaj časa imel o-pravka s studiranjem novega va-lovnega načrta. Če ima aparat s skalo, pri kateri so posamezne va-lovne dolžine označene tudi z ime-ni postaj, mu bo pomoč kaj lah-ka. Nabaviti si mora preprosto novo skalo z novimi označbami.

Ugotno se pa ta stvar po da-našnjem stanu brezzične tehnike itak ne da rešiti. Šibki aparati in aparati starejšega tipa bodo ved-no v škodi, dokim je bilo mogoče z najmodernejšimi aparaturni prav dobro ločiti posamezne po-staje že prej in jih bo sedaj tem lažje. Poslušalec bo moral pri-iskanja kakšne postaje uposte-vati seveda njeno novo valovno dolžino in bo nekaj časa imel o-pravka s studiranjem novega va-lovnega načrta. Če ima aparat s skalo, pri kateri so posamezne va-lovne dolžine označene tudi z ime-ni postaj, mu bo pomoč kaj lah-ka. Nabaviti si mora preprosto novo skalo z novimi označbami.

Ugotno se pa ta stvar po da-našnjem stanu brezzične tehnike itak ne da rešiti. Šibki aparati in aparati starejšega tipa bodo ved-no v škodi, dokim je bilo mogoče z najmodernejšimi aparaturni prav dobro ločiti posamezne po-staje že prej in jih bo sedaj tem lažje. Poslušalec bo moral pri-iskanja kakšne postaje uposte-vati seveda njeno novo valovno dolžino in bo nekaj časa imel o-pravka s studiranjem novega va-lovnega načrta. Če ima aparat s skalo, pri kateri so posamezne va-lovne dolžine označene tudi z ime-ni postaj, mu bo pomoč kaj lah-ka. Nabaviti si mora preprosto novo skalo z novimi označbami.

Ugotno se pa ta stvar po da-našnjem stanu brezzične tehnike itak ne da rešiti. Šibki aparati in aparati starejšega tipa bodo ved-no v škodi, dokim je bilo mogoče z najmodernejšimi aparaturni prav dobro ločiti posamezne po-staje že prej in jih bo sedaj tem lažje. Poslušalec bo moral pri-iskanja kakšne postaje uposte-vati seveda njeno novo valovno dolžino in bo nekaj časa imel o-pravka s studiranjem novega va-lovnega načrta. Če ima aparat s skalo, pri kateri so posamezne va-lovne dolžine označene tudi z ime-ni postaj, mu bo pomoč kaj lah-ka. Nabaviti si mora preprosto novo skalo z novimi označbami.

Ugotno se pa ta stvar po da-našnjem stanu brezzične tehnike itak ne da rešiti. Šibki aparati in aparati starejšega tipa bodo ved-no v škodi, dokim je bilo mogoče z najmodernejšimi aparaturni prav dobro ločiti posamezne po-staje že prej in jih bo sedaj tem lažje. Poslušalec bo moral pri-iskanja kakšne postaje uposte-vati seveda njeno novo valovno dolžino in bo nekaj časa imel o-pravka s studiranjem novega va-lovnega načrta. Če ima aparat s skalo, pri kateri so posamezne va-lovne dolžine označene tudi z ime-ni postaj, mu bo pomoč kaj lah-ka. Nabaviti si mora preprosto novo skalo z novimi označbami.

Ugotno se pa ta stvar po da-našnjem stanu brezzične tehnike itak ne da rešiti. Šibki aparati in aparati starejšega tipa bodo ved-no v škodi, dokim je bilo mogoče z najmodernejšimi aparaturni prav dobro ločiti posamezne po-staje že prej in jih bo sedaj tem lažje. Poslušalec bo moral pri-iskanja kakšne postaje uposte-vati seveda njeno novo valovno dolžino in bo nekaj časa imel o-pravka s studiranjem novega va-lovnega načrta. Če ima aparat s skalo, pri kateri so posamezne va-lovne dolžine označene tudi z ime-ni postaj, mu bo pomoč kaj lah-ka. Nabaviti si mora preprosto novo skalo z novimi označbami.

Ugotno se pa ta stvar po da-našnjem stanu brezzične tehnike itak ne da rešiti. Šibki aparati in aparati starejšega tipa bodo ved-no v škodi, dokim je bilo mogoče z najmodernejšimi aparaturni prav dobro ločiti posamezne po-staje že prej in jih bo sedaj tem lažje. Poslušalec bo moral pri-iskanja kakšne postaje uposte-vati seveda njeno novo valovno dolžino in bo nekaj časa imel o-pravka s studiranjem novega va-lovnega načrta. Če ima aparat s skalo, pri kateri so posamezne va-lovne dolžine označene tudi z ime-ni postaj, mu bo pomoč kaj lah-ka. Nabaviti si mora preprosto novo skalo z novimi označbami.

Ugotno se pa ta stvar po da-našnjem stanu brezzične tehnike itak ne da rešiti. Šibki aparati in aparati starejšega tipa bodo ved-no v škodi, dokim je bilo mogoče z najmodernejšimi aparaturni prav dobro ločiti posamezne po-staje že prej in jih bo sedaj tem lažje. Poslušalec bo moral pri-iskanja kakšne postaje uposte-vati seveda njeno novo valovno dolžino in bo nekaj časa imel o-pravka s studiranjem novega va-lovnega načrta. Če ima aparat s skalo, pri kateri so posamezne va-lovne dolžine označene tudi z ime-ni postaj, mu bo pomoč kaj lah-ka. Nabaviti si mora preprosto novo skalo z novimi označbami.

Ugotno se pa ta stvar po da-našnjem stanu brezzične tehnike itak ne da rešiti. Šibki aparati in aparati starejšega tipa bodo ved-no v škodi, dokim je bilo mogoče z najmodernejšimi aparaturni prav dobro ločiti posamezne po-staje že prej in jih bo sedaj tem lažje. Poslušalec bo moral pri-iskanja kakšne postaje uposte-vati seveda njeno novo valovno dolžino in bo nekaj časa imel o-pravka s studiranjem novega va-lovnega načrta. Če ima aparat s skalo, pri kateri so posamezne va-lovne dolžine označene tudi z ime-ni postaj, mu bo pomoč kaj lah-ka. Nabaviti si mora preprosto novo skalo z novimi označbami.

Ugotno se pa ta stvar po da-našnjem stanu brezzične tehnike itak ne da rešiti. Šibki aparati in aparati starejšega tipa bodo ved-no v škodi, dokim je bilo mogoče z najmodernejšimi aparaturni prav dobro ločiti posamezne po-staje že prej in jih bo sedaj tem lažje. Poslušalec bo moral pri-iskanja kakšne postaje uposte-vati seveda njeno novo valovno dolžino in bo nekaj časa imel o-pravka s studiranjem novega va-lovnega načrta. Če ima aparat s skalo, pri kateri so posamezne va-lovne dolžine označene tudi z ime-ni postaj, mu bo pomoč kaj lah-ka. Nabaviti si mora preprosto novo skalo z novimi označbami.

Ugotno se pa ta stvar po da-našnjem stanu brezzične tehnike itak ne da rešiti. Šibki aparati in aparati starejšega tipa bodo ved-no v škodi, dokim je bilo mogoče z najmodernejšimi aparaturni prav dobro ločiti posamezne po-staje že prej in jih bo sedaj tem lažje. Poslušalec bo moral pri-iskanja kakšne postaje uposte-vati seveda njeno novo valovno dolžino in bo nekaj časa imel o-pravka s studiranjem novega va-lovnega načrta. Če ima aparat s skalo, pri kateri so posamezne va-lovne dolžine označene tudi z ime-ni postaj, mu bo pomoč kaj lah-ka. Nabaviti si mora preprosto novo skalo z novimi označbami.

Ugotno se pa ta stvar po da-našnjem stanu brezzične tehnike itak ne da rešiti. Šibki aparati in aparati starejšega tipa bodo ved-no v škodi, dokim je bilo mogoče z najmodernejšimi aparaturni prav dobro ločiti posamezne po-staje že prej in jih bo sedaj tem lažje. Poslušalec bo moral pri-iskanja kakšne postaje uposte-vati seveda njeno novo valovno dolžino in bo nekaj časa imel o-pravka s studiranjem novega va-lovnega načrta. Če ima aparat s skalo, pri kateri so posamezne va-lovne dolžine označene tudi z ime-ni postaj, mu bo pomoč kaj lah-ka. Nabaviti si mora preprosto novo skalo z novimi označbami.

POSEBNI IZLETI
SE PRIREDE
ZA VELIKONOČ

na sledečih brzoparnikih:

Parnik **EUROPA**, North German Lloyd, preko Cherbourga — 17. MARCA

KARTA STANE iz New Yorka do Ljubljane \$122.24.
Za tja in nazaj pa samo \$211.50.

Parnik **PARIS**, French Line, v Havre — 17. MAR.
KARTA STANE iz New Yorka do Ljubljane \$115.54.
Za tja in nazaj pa samo \$204.50.

Parnik **BERENGARIA**, Cunard Line, preko Cher-bourg — 21. MARCA

KARTA STANE iz New Yorka do Ljubljane \$119.24.
Za tja in nazaj pa samo \$206.50.

Kdor želi imeti prijetno družbo, naj se nam takoj pri-glasuje, naj pošlje nekaj are, da mu preskrbimo naj-boljši prostor na enem izmed teh parnikov. Mi bomo takoj preskrbeli vse potrebne listine za potovanje in sploh vse, da bo vsako zadovoljen. Dolgoletnekušnje in priporočila onih, ki so se posluževali našega posredovanja, so najboljša jamstvo vsa-kemu. *Pripravite se takoj za novočrta na:*

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(TRAVEL BUREAU)

216 West 118th Street New York, N. Y.

POROČITI SO SE HOTELE ZA

VSAKO CENO

Nekoga dne so se pri policiji v Budimpešti javile štiri žene. Vse so iskale moža. Pri tem niso navi-jale sicer istega imena, pač pa je policija po popisu moža, ki so ga iskale, ugotovila, da gre v res-nici samo za enega moža in da se vse štiri ženske potegujejo za istega človeka. Policija se je obr-nila na ženičnega posredovalca in tam aretirala zasebnega urad-nika Aleksandra Hegedüsa. Pri-njem je našla zapiske, iz katerih je bilo razvidno, da je Hegedüs va-ral še drugih 27 žensk. Našla je tudi komplicirano pripravo za žig-sanje. S to je slepar ponareje-val listine in na ta način je zape-ljal štiri žene, da so se z njim po-ročile. Goljuf je seveda takoj pri-šel pred sodišče. Tam so zoper na-stopile omenjene štiri ženske in poleg tega tudi 27 ženičnih kan-didatkinj, ki jih je Hegedüs varal. Zgodilo se je nekaj čudnega: vse ženske so Hegedüsu odpustile in skoro zanj prošle. Končno je so-dnik kljub temu obsodil družna na 2 leti in pol ječe.

Občinstvo je vzelo na znanje, da je bil Hegedüs star 35 let, vsaka izmed zaljubljenih pa mlaj — 50 let!

ČUJTE, ZAKONSKI MOŽJE!

Angleški pastor, ki je poročil že mnogo parov, pa tudi ločil mnogo zakoncev, je sklenil dati mladim ljudem nekaj nasvetov in navodil, kako naj žive v zakonskem življenju v sobi, kamer bodijo za-ročeni pred poroko. Pastor se o-brača v prvi vrsti na može, ker menda meni, da so oni največ kri-vi, da je na svetu toliko nesre-čnih zakonov. Pravi takole:

"Če hočeš, da bo tvoja žena vedno privlačna in dražestna, ji dajaj vedno dovolj denarja, da se bo lahko z njim približevala tvo-jemu idealu ženske lepote. V za-konskem življenju odbrži vse obzi-re in sploh bodi tak, kakršen si bil, ko si svojo ženo snubil. Nikdar ne misli, da obzirnost po poroki ni več potrebna. Zaupaj se ženi in odkrij ji vse svoje načrte. Dej pre-petljen zrezek in smehljaj se pri-tem, kakor da se ni nič zgodilo. Smatraj vsako slabo kosilo za ka-zen za svoje grehe, ki si jih stor-il na svoji ženi, bodiš v dejanjih ali mislih. Ne hodi brez žene ni-koli na ples, jemlji jo pa tudi s seboj na izlete in zabavna potova-nja. Ne prepiraj se z njo, pač jo pa opozarjaj na to, da je žen-ska sploh v bistvu nelagodno bitje in da torej prava diskusija z njo ni mogoča. Drugače ji pa ne daj čutiti svoje avtoritete. Ko prideš domov, obesi suknjo vedno sam v omaro in postavi dežnik, kamor spada. Če kadiš, ne stresaj pepe-la na prt in ne meči vžigalce po tleh.

Poziv!

Izdajanje lista je v rizi

s velikimi stroški. Mno

go jih je, ki so radi ala-

bih razmer tako priza-

deti, da so nas naprosili,

da jih počakamo, zato

naj pa oni, katerim je

mogoče, poravnajo na-

ročnino točno.

NE SMEM TE LJUBITI

Zanimiv roman iz življenja
ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

62

Ko sta sami, reče Oly:
— Vidim, Gilda, da si delaš sto in sto skrbi zaradi mojega čudnega obnašanja. Ne maram, da o tem tava dolgo v temi in želim, da greš nocoj ravno tako mirna v posteljo kot jaz. Ali me hočeš poslušati? Povedati pa ti imam mnogo. Ali se ne boš trudila, ko me boš poslušala?
— Nisem nikdar trudna, — pravi Gilda.
Oly jo prime za roko in jo pelje v mali salon. Obe sedeta na divan. Nato pa prične Oly svojo izpoved.
Gilda odkrije vso svojo notranjost, kakor se nikdar ni storila pred nobenim človekom. Pripoveduje o čem svojem notranjem življenju, o odkriti prizna, v kakih odnosih je s Haraldom in kaj je čutila za Valberga. Popolnoma odkrito se ji izpove.
In nazadnje pove Gildi, da ve, kaj se je dogodilo med njo in Haraldom, da jo je v knjižnici postelja in da mora sedaj biti vse dobro, prav vse.
Gilda spozna, da brez sapa, toda s plahim mirom in sramežljivostjo in končno z ginenostjo in nestrpnostjo.
Ko je Oly odločila vse od svojega srca, se obe gledata z velikimi in resnimi očmi. Nato se polne ginenosti objameta in njune solze se združijo v en sam potok.
Dolgo se sedita ta večer in lo se slednjič ločita, da gresta v posteljo, se še enkrat iskreno objameta in pristrano poljubita.
Gilda nato še nekaj časa stoji pri oknu svoje sobe. Bilo ji je, kot da sliši šumenje morja. Njene misli hrepenenja poletne h grofu na grad Hochberg. Ko bi mu saj mogla takoj naznaniti, kar je slišala od Oly!
Hvaležno sklene goke in se v globoki hvaležnosti tuja spomni Wernerja Larsona. Ako je za njo še v resnici kaka sreča, tedaj se ima za njo zahvaliti samo Wernerjevi zvesti in skrbni ljubezni.
Sedaj se privrati prav od srca veseli bogastva, ki ga je podelovala pa Wernerju.
Vroča molitev pohiti iz njenega srca proti nebu.

Automobil, ki je pripeljal Oly in Gilda v noč, je odpeljal šoferja šele prihodnji dan na grad Hochberg.
Ko pride šofer popoldne na grad, se zgleda pri grofu Hochbergu.

Grofa najde v njegovi pisarni. Po odhodu Oly in Gilde se je z največjo vnanjo vrgel v delo, samo da bi odgnal nemirne in boleste misli na Gildo.

Pri tem pa se še nikakor ni dobro zavedel, da je bilo Olyno veliko razburjenje zelo čudno. Na Oly sploh komaj misli. Njegove misli so v pekočih bolečinah vedno sledile ljubljemu dekletu, katero je sam zapodil iz svoje hiše, da bi jo obvaroval pred svojimi vročimi željami.

Neizmerno mu je bilo ob misli, da je sedaj Gilda zopet sama brez vsakega varstva v življenju. Sedaj, ko je odšla, bi mogel iti penjo. Sedaj se mu zdi, da je mogoče vse prenesti, kot pa ločitev od nje. Polovico noči hodi zamišljen po svoji sobi. Kakor hitro se je zdanilo, se je odpeljal z jadralno po kipečem morju.

Po več ur je ostal na morju v boju z divjo silo. Ko se zopet vrne domov, se truden vrže na divan in nekaj ur zaspi.

Pri misli je sedel vedno tiho svoji materi nasproti. Njegove pekoče občutke na praznem stolu Gilda. Njen sčarki, blede obraz z zlostnim nasmejem vidi v duhu pred seboj, ravno tako, kot ga je videl zadnjikrat. In tega se ni mogel rešiti.

Grofica Sabina je morala sama priznati, da je brez Oly in Gilda na gradu Hochbergu prepuščen in prepuščen.

Navadili smo se na njuno družbo, — pravi sinu, — posebno Gildo zelo pogrešam. Veselilo me bo, kadar se vrne in mi bo zopet brala ter kaj igrala in peča. Tudi govori tako prijetno. Je v resnici zelo prijetna tovarišica.

Harald bi se mogel bridko zasmejati.

Ne bo je več nazaj, — mu kličje v njegovem sren.

Tako počasi potekajo ure. In tedaj se prikladi šofer.

Takoj mu dovoli, da vstopi, saj je bil vendar zadnja vez med njim in Gildo. Mogoče bo še kaj od njega slišal o njej.

Šofer vstopi v svoji črni usnjeni obleki, vzame iz čepice pisno in ga izroči grofu.

Po naročilu gospe grofice naj takoj to pisno izroči gospodu grofu.

Grof vzame pisno.

— Ali ste srečno prišli v noč? — ga vpraša.

— Prav dobro, vaša milost. Točno ob šestih smo bili tam. Vrnili bi se že prej, toda sem moral čakati na to pisno.

Grof zamažne z roko in šofer odide.

S temnim in nagubanim čelom gleda grof Harald pisno. Misli, da mu Oly natančneje poroča o Valbergovi nevarnosti. Ker pa je vstal Valbergova sporočila vedel, da je izven nevarnosti, ga je tako poročilo le malo zanimalo. Vendar pa je upal, da bo kaj izvedel o Gildi, zato odpre pisno.

Presenečen opazi, da je bila pisava zelo majhna in da je pisno obsegalo več strani. Razgrne list in bere:

Ljubi Harald!

Najprej Ti sporočim, da nesreča ni bila tako velika, kot sem se bala. Človeških življenj, hvala Bogu, ni treba obžalovati, če tudi je šlo malo za las in da je moral Valberg rešitev treh ljudi plačati z zlomljeno roko in ramo.

Ko sem Ti že to sporočila, Ti hočem še naznaniti, da smo srečno prišli. Za moja nadaljna razmotrivanja pa Te moram prositi malo potrpljenja. Tudi Tebe bo zanimalo. O tem, kar Ti imam to pisno povedati, sem hotela s Teboj osebno govoriti, kakor hitro bi Gilda odšla. Toda strašno poročilo, ki sem ga sprejela, me je tako brez glave poznalo s Hochberga in je preprečilo osebni razgovor med nama. In mogoče je tudi boljše, da Ti pišem, kar imam na sren. Dovolj mi, da daleč posežem.

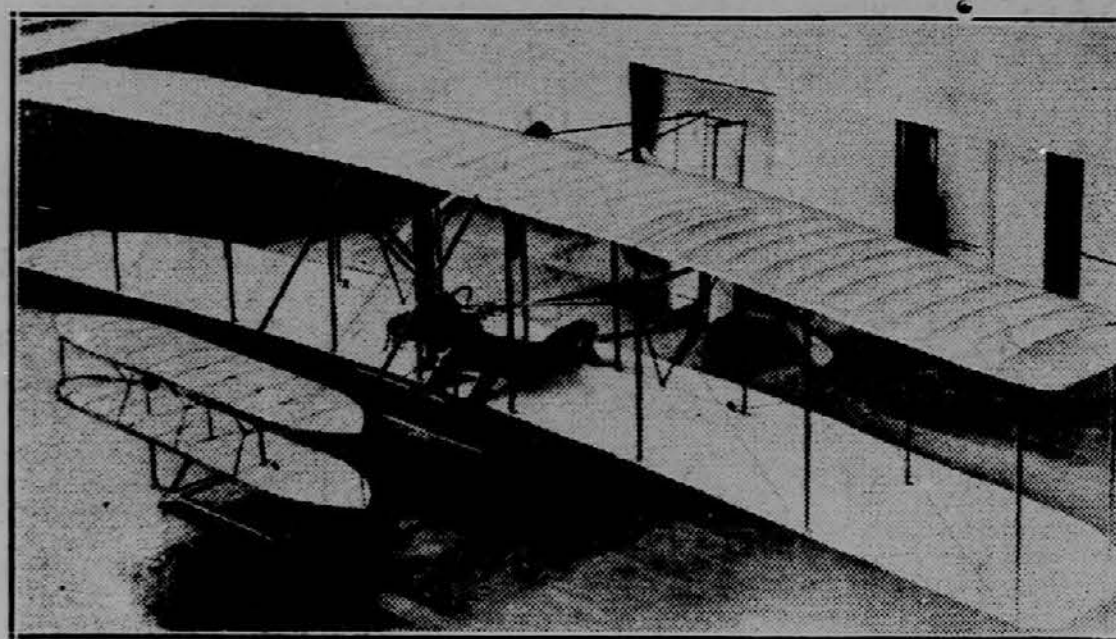
Ko sem sprejela Tvoje snubitev, sem sama sebe smatrala za hladno, brezsrčno bitje in mislila sem, da bom s svojo naravo v primernem zakonu z možem, ki mi je všeč, našla polno zadovoljstvo. Tedaj me je sveda Werner opozoril, da sama sebe slabo poznam; in imel je prav. To pa sem spoznala šele, ko je bilo že prepozno.

Ko sem se iz Davosa vrnila domov, sem bila še vedno hladna, mirna Oly, ki Ti je dala svojo besedo brezskrbno in lahkomisljeno. Toda doma je name čakala usoda, ki me je popolnoma zbudila iz dušnega miru. Srečala sem moža, ki je zbudil mojo do tedaj spečo dušo. Takoj izvedim, da je ta mož Georg Valberg. In sedaj veš, zakaj sem bila večeraj tako zelo razburjena in nemirna, ko sem sprejela brzojavko.

Ne bom posegala naprej, da bo vse jasno pred nama. Danes Ti postavim svojo dušo jasno pred oči kot spovedniku, in da to storim, naj Ti dokazuje, kako veliko prijateljstvo gojim do Tebe in kako zelo zaupam Tvojemu prijateljstvu.

Ko sem srečala Valberga, sem postala nemirna in negotova; moje misli so bile zbežane. Toda tedaj še nisem vedela, kaj me

ZGODOVINSKO LETALO

Zgodovinski aeroplan, s katerim je Orville Wright vzporedil leta 1903 prvi uspešni polet v Kitty Hawk, N. C., je bil prepeljan pred kratkim iz Anglije in bo razstavljen v Smithsonian Institute v Washingtonu.

je tako nemirno preganjalo. Čutila sem samo, da sem se v svoji notranjosti izpremenila. In že tada sem slutila, kaj je povzročilo to izpremembo. Upirala sem se temu mučnemu in razburjajočemu vplivu. Tako je prišel najni poročni dan, ne da bi sama s seboj prišla na vsto. Šele v trenutku, ko sem pred oltašem izrekla usodopolni "da", se je nenadoma razjasnilo in razsvetlilo v moji duši. Spoznala sem, da sem Valberga ljubila. Spominjaš se še male omotice, ki me je tedaj obšla. To je bilo oni trenutek, ko sem spoznala, kaj je živelo v meni. Bilo je prepozno.

S kakšnimi duševnimi mukami sem šla s Teboj na Hochberg. Ti ne maram popisovati. Mogoče so bile najstrašnejše ure mojega življenja, kakršne sem preživela samo še večeraj na potu tu sem. Že na onem potu sem vedela, da mi bo po tem notranjem doživljanju nemogoče biti tvoja žena.

Na tem mestu se Ti takoj iz čelga srca zahvalim, da si mi na nežen, viteški način pomagal skozi ta mučni položaj. Tega Ti ne bom nikdar pozabila.

(Dalje prihodnjič.)

Iz Jugoslavije.

Razkrikana morilska zarota.

Strašna morilska zarota v Vladimirovu je popolnoma razjasnjena deloma po priznanju samih zarotnikov, deloma pa po ugotovitvah kemične analize. Te ugotovitve so bile še posebno važne, ker so našli v njih zarotniki izpovedali, kako so umorili nesrečnega zdravnika.

Kakor že poročano, je bil strašnega umora sprva najbolj osumljen mesar Trifun Draksin, najstarejši od treh bratov, ki se je večkrat prepiral z zdravnikom, ker ga je to ovadil zaradi nemarnosti v njegovi klinici. Trifun pa je nedolžen, kajti izkazalo se je, da so zločin zasnovali in izvedli njegova žena Marija ter njegova brata Nikolaj in Marko. Ko je nesrečni zdravnik zadnjic odšel od doma, je dejal materi, da gre k Draksinu in ko ga ni bilo več nazaj, so vsi mislili na Trifuna Draksina. Zločin pa je bil izvršen v mesnici Trifunovega najmlajšega brata Marka, ki je imel na posestvu staršev svojo posebno mesnico. V dogovoru z Markom in Nikolajem je zdravnik tja zabil Trifunova žena Marija. Svak Nikolaj je čakal zdravnika skrit pred mesnico s puško. Zarotniki so nameravali svojo žrtev ustreliti, ker pa je bil zdravnik le lahko ranjen, mu je Marko vrnil presek s sekiro. Na marskem vozičku so proti jutru, ki

kakor vse kaže, preiskava na mrtvi točki in bomo nastopili mi. Jasno je samo to, da je Drago ne kdo ubil.

— Kako pa je s pravdo dedščine?

— Nadaljuje se. Dedščino niti va sedaj še Dragin nečak Bora Jovanović; bomo videli, kako dolgo bo še tako. Tolikokrat smo nagovarjali Drago, naj napiše oporo, pa nam je vedno pripovedoval, kako je njen oče napravil oporo, tri dni pozneje pa umrl. Kadarkoli smo ga obiskali, vedno nam je o tem pripovedoval. Kadar pa smo ji govorili o nečaku, je vedno odgovarjala: Boro sem razdelila, ne brigajte se za to!

Zločin v Ulici kralja Milana št. 5 spada med najbolj zamotane potvorne kriminalne dogodke v Beogradu. Sedaj ob obletnici v spomin samo nekaj naslovov iz časopisnih poročil o tem dogodku: Lani 20. januarja so listi začeli pisati o umoru. — 28. januarja so policijski uradniki s silo odprli hišo, trupa starke pa niso našli. — 21. januarja se je javilo več ljudi, ki so videli Drago Mitričevičko nedavno te na ulici. Policija je izdala naslednji komunikat: Izvršen je pregled vseh prostorov v hiši, ni pa bilo mogoče najti izginule Drage. — 2. februarja: Ali je milijonarka nekam odpotovala? Tehnična policija pregleduje izvozne banke, kjer je imela starke svoje vrednosti. Oporoke ni. — 4. februarja: Policija preiskuje hišo Drage Mitričevičke. Novega. — 5. februarja: Truplo najdemo v kleti. Ko so truplo našli iz hiše je bila policija opozorjena na nekega sumljivega mladčnika. — 6. februarja: Mrlišno zasledovanje morilec. — 7. februarja: Kdo bo podedoval milijone? Rane izjave. Rekonstrukcija zločina. — 8. februarja: Nabavili so rakeve za 80.000 Din. — 7. februarja: Pogreb, 5000 udeležencev, po-

se ga je glava komaj še držala, odpeljali iz vasi in vrgli v obcestni jarek. Ker je bila vsa preiskava v Trifunovi hiši brezuspešna, pa so naposled pregledali tudi Markovo mesnico in tam so našli predpasnik s sumljivimi krvavimi madeži. Ko je kemična preiskava, izvedena v Beogradu, ugotovila, da so ti madeži od človeške krvi, so zločinci priznali in opisali izvedbo svoje zarote.

V bistva se priznanja ujemajo, dasi skuša vsak kolikor mogoče zmanjšati svojo odgovornost. Tako trdi Marija, da je zdravnik sam poklical po naročilu obeh svakov. Nikolaj pa pravi, da je po dogovoru nanj streljal in da je takoj zbežal, ko je videl, da ga ni zadel. Marko je priznal, da ga je udaril s sekiro, zatrjuje pa, da je storil to v silnem razburjenju. Kakor vse kaže, so imeli zarotniki tudi namen izropati stanovanje svoje žrtve, kjer je prebivala samo mati dr. Lazića. Viharna noč je bila za razbojniški napad posebno prikladna, napad pa ni bil izvršen, ker je bil nesrečni zdravnik prej povabil geste, ki so čakali nanj pozno v noč in ga tudi iskali po vsej vasi. Po zločinu so bili poleg brat Trifun, Nikolajeva žena, starši teh bratov in neki sluga. Vsi ti so že upušteni, ker je s priznanjem zločincev izkazana njihova nedolžnost. Sluga, neki Bosance, je bil sicer v hiši, ko so zarotniki pripravljali zločin, a ni o vse mnišesar razumel, ker so brata in svakinja govorili romunski.

Dediščina umorjene milijonarke.

18. januarja ob obletnici smrti milijonarke Drage Mitričevičke se je na pokopališču okrog črne impozantne grobnice zbrala skupina njenih sorodnikov, ki so pričeli spominski obred, potem pa odšli v kavarno, kjer je bila po starem običaju prirejena tudi pogostitev sorodnikov znancev. Od sorodnikov in dedičev so bili trije bratje umorjene starke, njena sestra in njen soprog, ki se je v kavarni razgovoril nasproti novinarjem. Med drugim je dejal:

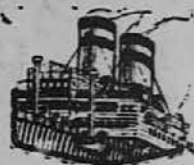
— Evo, vidite leto dni je preteklo, od kar je bila umorjena Draga, zločin pa še ni razjasnjen. Mi smo sklenili odslej sami voditi preiskavo, ker je že skrajni čas, da se razjasni ta zločin. Saj ni šala ubiti žensko sredi Beograda! Že davno smo hoteli sami voditi preiskavo, reklo pa se nam je, da skrbi za to policija. Sedaj pa je,

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POCVANJE

SHIPPING NEWS

V SLOVENIJO PO SOJENI JUŽNI PROGI V GENOVO ALI TRST

VELIKE RAZKOŠNE LADJE Najhitrejša ekspresna vožnja do SLOVENIJE po Sredozemskem morju.

R E X

3. februarja

Najhitrejša ladja na svetu

15. februarja

Edina gyro-stabilizirana ladja

Direktno železniško zvezo iz Genove.

Parizke bo sprejel zastopnik družbe

ter jih bo pravčasno spremljal na hitre

bozvalke, vozne v Slovenijo.

DIREKTA SLUŽBA DO TRSTA

SATURNA 27. februarja

SATURNA 27. februarja

Komaj prostori — izvrstna kuhinja

Vorščice katerega koli agenta ali na

ITALIAN LINE

"ITALIA" — "COSULICH"

1 STATE STREET, NEW YORK CITY

mandrani grobovi in polomljeni

križi, psi umorjene milijonarke

zaprti poleg kapele. — 10. februarja:

Nečak Bora Jovanović ima

največ upanja na dedščino. — 12.

februarja: Dedič pravi, da ne plača

pogreba, ker ga ni naročil. — 21.

februarja: "Draga Mitričevička je glavni krivec smrti mojega

očeta, brata in sestre. — je trdil

eden njenih sorodnikov. — 2.

april: Zaprta hiša je oživela.

Snajlo iz ožbe. Odvetnik dediča

izjavlja, da ima važne podatke za

preiskavo. — 11. aprila: Stroški

pogreba še niso plačani. — 5.

maja: Dedič razpisuje 10.000 dinarjev

nagrade za izsleditev morilec.

Najemniki se selijo v hišo

misterija. — 16. maja: Nečak Bora

Jovanović kot dedič. — 15. ma-

ja: Ali sta morda Markoviči in

Miljkoviči ubila tudi milijonarko?

— 20. junija: Olujič in Roksandić

acetirana kot morilec. — 21.

junija: Z anonimnimi pismi je o-

vađenih policiji že preko 200 ljudi

zaradi umora Mitričevičke. — 5.

junija: Roksandić in Olujič za-

vračata pred preiskovalnim sod-

nikom vsako krivdo. — 6. avgu-

sta: V kuhinji umorjene starke

najdene v železnici. — 24. de-

cembra: Olujič in Roksandić iz-

puščena na prosto. — 18. januarja:

Sorodniki pravijo, da bodo sami

vodili preiskavo. —

Vse to kaže dovolj jasno, da je

poleg premoženja, zaradi katerega

se pravdajo sorodniki, dedščina

umorjene starke. Senzacija

brez koca in kraja, neplačani ra-

čuni, trpljenje nedolžnih osum-

ljenec in še marsikaj, kar bi

skopa in čudaška starke gledala

s pravo naslodo.

V JUGOSLAVIJO

Preko Havre

NA HITREM EKSPRESNEM PARNIKU

PARIS

17. FEBRUARJA

17. Marca — 7. Aprila

ILE DE FRANCE

21. Marca — 14. Aprila

CHAMPLAIN

10. Februarja — 3. Marca

NIZKE CENE DO VSEH DELOV

JUGOSLAVIJE

Za pojasnila in potne liste vpra-

šajte naše pooblaščenega agente

French Line

19 STATE STREET, NEW YORK

Koledar l. 1934

Bomback piše o "BOULDER DAMU"; Troha govori o "DUHOVIH IN STRAHOVIH" ter o "KRIŽIH IN TEŽAVAH"; Rupnik pa klasično opisuje DOBO BLAŽENE PROHIBICIJE, — vse to poleg kratkih povesti, zanimivih spisov, gospodarskih in tehničnih razprav, najdete v letošnjem koledarju.

Vemo, da boste popolnoma zadovoljni z letošnjim koledarjem in zaradi tega ne odlašajte, pač ga pa naročite še danes.

Cena 50c

TEH 160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA, SLIK, POKA IN NASVETOV JE VREDNIH ZA VSAKEGA 50 CENTOV

Slovenic Publishing Company
216 West 18th Street
New York, N. Y.

CENA
DR. KERNOVEGA BERILA
JE ZNIZANA

Angleško-slovensko

Berilo

ENGLISH SLOVENE READER

STANE SAMO

\$2

Naročite ga pri —

KNJIGARNI "GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK CITY